

Lilzės Releiwis

su nieką nelastūjancze Briedetka:

„Landwirthschaftliche Mittheilungen“ (Zemes-Gaspadorystes Zines).

Lilzės Releiwis, kas Pētincziq iškūdamš lastūja
ant Bertainio Meto 50 Pen.

Apstelawimai yra nū bile tokio Posto priimami, arba
ir paczėj Drukurijoj

J. Repländeris bey Sunaus
Lilzėje, Aukštoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apfaktimai,

Drukortiq Lilzės Releiwjo funkciami lastūja po 10 Pen.

Prisiulymai 15 Pen.,

už ložnq smulkeis Raštais ispaustq Gil.

Gromatos del Lilzės Releiwjo paties iškrašomos yra
dabar iž Staisgirtus nufuncziamos.

Nro. 17.

Lilzėje, 25. Aprili.

1890.

Kas paskutiname Czese Swiete nufidawe.

Iš Mokietijos.

Berlyno, 12. Aprili. Prie Pa-
likimo Ciecoraus Wiliumo I. priklauso
ir 100 labay kastauniū Railiū, kuriūs
Petersburkio Kupcei Mete 1873 Cie-
corui Wiliumo I. Petersburkij užsilai-
kant jam buvo dowanoje. Szie Raili
pripūle Ciecorėnei Friedrich kaip Arwėnei
jūs aukštojo pasmirusojo Draugo.
Dabar tie Raili Princesiems iškalyti
tape.

— Berlyne yra Draughste ant
Pasztatymo Paminklo Kunigaitkczui Bis-
marckui sustojusi, kuriūs Wirkeninkš Pons
von Lebehow yra.

— Gardekorū Regimentas po trumpo
Czeso 150 metinę Szwentę sawo Pa-
stowėjimo hwes; ant fitūs Szwentės
esq jau dabar nu Regimento Kamerotū
bey tujū Namiskliū iž wiso 200 000
Markiū surinkta.

— 15 Aprili. „Nagsburkio Wataro-
Geitungai“ yra iž Berlyno rakoma,
kad Ciecorus pries sawo žydisklūsius
Padonus ne fiteip stowys, kaip pries
krikščionisklūsius. Jis esq atkartotinay
sawo buwushji Draughuilokq nu Kasselio
Gymnazijūs (kurę Ciecorus yra aplan-
kęs), butent Assessori Drq. Sommer,
priėmes, o Paraginimas ant fitū Su-
stėjimū wis nu Ciecoraus Pusės parėjes.
Paskutiniose Dienose Ciecorus ir wiena
ypatiskq žydiskq Sekretierq i sawo
personiskq Szlužbq priėmes.

— Laikraštij, Norddeutsche Allgemeine
Zeitung“ yra sekantysis Apfaktymas
nudurkawotas: Friedrichsrub, 14. Aprili.
Deley mano Paleidimo iž Uredo bey
mano Gimimo-Dienės yra man iž wisės
Ciecorystės didis Skaitlus wisokiū mei-
lingū Ištitarimū prisiustas tapės. Ant
mano skaudingo Apgailejimo man niera
galimas Daiktš, pagal Rajutimq mano

Szirdiēs ant ložno tokio meilingo Išt-
fitarimo ypatiskay atsiliepti. Už meldziū
todėl Wisūs, kurie prie fitū Brogū
manės teip meilingay yra minėje, mano
širdingq Deklawonę fitokiu Dudu pri-
imti. Bismarck.

— Geitunga „Post“ iž Szwedū
bey Norwėgiū selanczeję Zinę gauna:
Parkeiliawimas Ciecoraus Wiliumo i
Krištianiq dar niera twirtay ant lokids
ypatiskūs Dienūs padawadytas, prieg-
tam ir dar niera twirtay zinoma, ar
Ciecorėne Ciecorū paljdes. Kaip ilgay
Užsilaitymas Norwėgiū wyriausame
Mieste truks, teip jau dar niera zinoma,
mishjama ale, kad jis mentiausē dwi
arba tris Dienas trukšes. Pirmoj
Dienoj bus Paloczuje Familijūs Czėnis
kelama, antroj Dienoj Bezimais i
Zronesarteren bey Holmenkollen iškeliaw-
jama, kur Miesczionys Pusrcziūs išt-
taishs.

— 16. Aprili. Naujysis prusiskasis
Ministerprezidents Reichskancleris v. Ra-
priwi wakar Karalyštės Deputiertbutij
pirm Ištjojimo i Dienūs Dawadq De-
putiertus pasweikino ir sawo Dumq
apie Pasilaitymq Ministerprezidento
pries sawo Draugus, Ministerius,
bey Zmoniū Wieteninkus iktare.
Naujysis wyriausis Baldziūs Wyrš
labay gražey ir permanomay Saimė
kalbėti gal, jo Žodzei lengwey
ir hwelnay nu Lupū pūla. Jo Kalba
tape Tarpais su didziū Britarimu pri-
imama. Jau dabar numanyti galime,
kad naujysis Reichskancleris Wyrš nu
aiktids Ižmintiēs ir twirtūs Walės
yra, mēs todėl geriausē Priežasti turime,
ant jo pasitikteti ir nu pareiscenziojo
Czeso, kas geriausia yra, sulaukti.

— Ciecorus bey Ciecorėne užwakar
po Pētū Apfilankymq Ciecorėnės Friedrich
priėme, kuri pirm jūs Iškeliawimo i
Homburki atsišweikino. Watarė pasi-

dawe ciecoriskasis Poras ant Anhalto
Gelzkeldwaro ir atsišweikino nu Cie-
corėnės Friedrich bey Princesiū-Dukteriū.

— Ramoklo - Daljkiū Ministeris
von Goffler yra deley Szuilės Rudikiū
Apdabojimo prie Diemo-Szlužbūs sekant-
hji Padawadyjimq iskleidēs: Daugel
Parapijose tas Papratimas yra ran-
damas, kad ewangeliskieji arba katali-
kiskieji Szuilokai Redeldienese arba ant
Szwencziū Baznyczioj sawo ypatiskay
priskirtas Wietas tur. Kur toktai fiteipo
randasi, Mokytojei bey Mokytojes tq Pa-
reigq tur, Szuilokus prie Diemo Szlužmūs
apdaboti. Kaip ir beip Szuilokai hwentose
Dienose arba Szwentese nu Parapijūs
jiems ypatiskay priskirtose Wietose
Diemo-Szlužmq belaitant užsilaito, Mo-
kytojei bey Mokytojes Uzdabojimq westi
tur. Kaip kad iž sawės ištmano,
Gimdytojei ale tq Zeishbē palqiko, kad
jie prie Diemo Szlužmūs eidami ir
sawo Szuilę aplankancziūsus Rudikiūs
su sawimi drauge imti gal.

— 17. Aprili. Englanto Kara-
lene 24., o Ciecorus 25. Meiji, pasluy
Minetasis iž Elzaso pargryždams, i
Darmstadtq parkeliaus. Didesnios
Szwentes tenay nebus kelamos, kadangi
Apfilankymas tikt Familijūs Tarpe
tenusidūs.

— Iž Parjzo ta Zine pareina,
kad Princas Endrikis dabar Madrite
bey Mieste Lissabon wēšedams tenay
esq apsašes, kad Ciecorus piczion teip-
jau Oktoberio Meneshj šio Meto apfi-
lankhšes.

— „Kreut-Geitunga“ rakšo: Nors dar
ne pilnay ištikima, dabar Mieste ta Pa-
skalba ištiplatinusi yra, kad Sztoťskre-
tters Ciecorystės-Posto-Uredo, Drs. v. Ste-
phan, sawo Paleidimo prašes esq. Kaip jo
Pasekejas yra Direkteris Ciecorystės-
Posto-Urede Drs. Fischer pažentlinamas.
Wiena kita Geitunga šę Zinę patwir-

tina ir sakę, kad Drs. von Stephan wienę kęta Uredę gausęs.

— 18. Aprili. Ciecorus bey Ciecoręne wakar po Pętę Gęndrolštabo Wyresnyji, Gęndrolę Gromę v. Waldersee, kaip ir Waisęto Gęndrol-Łiekorę Drę. von Leuthold bey Profesori Drę. von Bergmann ir kitus aukštus Ponvs prie ciecoriškęto Stalo pasikvietustu buwo. Szęndien Ciecorus teip wadinamame Gymolię Daręę pasiwaiřtineęo, Grows von Waldersee ji prie tős Szpacierős palębeęo. Į ciecoriřkęjį Baloczę atgal pargryęęs, dawęs Ciecorus tada nu Gęndrol-Intendanto Gromo von Hochberg Pranękimę laiřtis ir dirbo po to nu Žęę. 11½ prasidedant su Karo-Ministeriu, o węliaus ir dar ilęokę Gęęę su Gęndrolumi von Sahnęe.

— Uęęimimas wienős prusiřkős Princessęs tape wakar po Pętę ant Žęgoraus trięu Bertainię ant penęię nu teip wadinamoęo Luřtős Daręo su 36 Raniilię Szuweis Berlyno Miestui žinomas daromas. Ciecoręnęs Sęęi, Prusię Princessę Friedrich Leopold, gimusi Ericęne Louise Sophie nu Szleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg, yra wakar po Pętę ant Žęgoraus 3¼ teip wadinamame Potsdamo Miesto-Paloczėje palaimingę Princessę pagimdyęi. Pasilaikymas aukřtosęs Szęęauninkęs yra, kaip Telegrops pranęęa, gęrs. Puse Stundo węliaus, kaip atwiroęi Zine apie anę linksmęjį Atřtikimę musę karaliřkuse Namuse prasęlatinusi buwo, iřtrauke pirmoji Bateria pirmęo Gardę Artillerięs Regimento su řęęiomis Raniilimis po Romandę Hauptmono von Aster, su Regimento Muzikę, iř Kazernős Kruppo Ulyęzioę ant Utdawimo Uřakymo Szuwię i Luřtős Daręę. Kaip Zine paęystama pastoję, ant Palocziaus Wirřaus tųjau gale Purupronęs ir Ciecoraus Fone uętraukta tape, po to wisi atwirieęi Butai po Łępomis plagawo. Ciecoręne jau pirm Pętę i Potsdamę buwo pasidawusi. Po Pętę ir Ciecorus ten iřkeliawo, jeib Princui Leopoltui personiřkęjį sawo Palaimős Kuwelyjimus iřtartu. Nu pat 22. Aprilio 1872, Gimimo-Dięnős Princessęs Margarętęs, Ciecoraus Frydriķio jauniauřiős Dukters, taigi jau per bewęit 18 Metę, dabar węl pirmas Kertas buwo, kad prusiřkęsięs Karalaus Namams wiena Princessę pagimdyta tape, řęip tame Gęęe wienat Princui, butent 5 Sunai musę ciecoriřkęto Boro bey Princas Baldemars, pirmas Sunus Princę Endriķio, pagimdyti tape.

— Rytmetęj ant Žęgoraus 7¼ iř Kreuc parbęęęntis Bersonę Gelękel-trukis ant Ławorę Szęaciono Werbig

iř Węęię iřkrypo. Wiens Gelękelio Darbininkę yra negyws pasilęęs, Łeturi Kelewei sunķę, dwęliķa lengwęjį suęęiřti yra. Deley Suęęiřtųjį Pawietojimo yra Dawadas darytas ir Pęęę-Łojimas tųjau uęimtas. Nu Berlyno i Karaliaucęę einantis greitas Trukis yra per Frankfurtę ant Ręstrino link nukreiptas. Pirm Pętę ant Žęgoraus 11 Węęes węl ant Węęiamimo itaitytos yra.

Į Esteriķię bey Ungarę.

Wyne, 16. Aprili. Wakar po Pętę Esteriķię wryiausiamę Miestę ant Ulyęzię didis Susibęgimas atřtikę, kaip du Kutęrię wienoj Ulyęzioę su wiens antru susipeęe ir prie to Langę wieno Žęędo Szinkős iřmuęę. Kaip Szinkorus tam prięętarawo, Šmones prięę ji rękauti pradęęo ir galiauseę kokię 200 Šmonię susibęęo. Wiens Waiřpalaitis Šmonius pakusino ir dabar tikras Atmenię Uytus ant anős Szinkős pule. Policiję galiauseę pasiseķe, Durnųjancięiřtus iřřkaidyti.

— 18. Aprili. Sztreikerawimas Ostrawős Walsęziuje pradęda labę didis pastoti. Prie Susitropyjimo Žalnieręi kelis Darbininkus ant Wietős nuřowę, daug nu ję yra suronyti. Po Romandę wieno Gęndrolmajuro yra 14 Bataljonę Pestininkę bey 4 Eskadrunos Kaitelię i Ostrawę sutraukti.

Prago Miestę, 18. Aprili. Wakar Wakare cionęj Bekereį wisokę Durnyřtes prowęęo; daug nu ję i Kęlejimę nuwesti tape, Bekerię Łodes nu Policijős apřtatytos yra.

Mährisch-Ostrau, 19. Aprili. Wisuse Kalnakřimuse iki wieno, Karwin wadinamo, Darbas apřstojęs yra. Aplinkųj traukancęios Darbininkę Gaujos dwięjose Fabrikęse, Wardu Kantim bey Łariř, Dirbęęęiosus su Gwolta ant Darbo Atmetimo primerte; pirma minętoę Fabrikęj yra didi Paikřadyjimai iřpromyti. Lenķiřkame Miestęj Ostrau Pętę Łaike Darbininkai su Žalnieręis sustimuse; ařtini Darbininkai Ragotimis suronyti tape. Žalnieręi wryiausias Wietas apřtate laiko.

Į Prancuzijős.

Parýze, 16. Aprili. Bagal Pranękimę Geitungős „Temp“ prancuziřkasis Wieteninkęs prie nesęęę atlikęto Darbininkę Sargębęs Konferencę, Bons Jules Simon, prie jo iřkeliawimo iř Berlyno didįioę Frydriķio Kęstus nu Ciecoraus dowanotus gawęs, kurięms dar nu patięs Ciecoraus Kęntős prancuziřkęj Kalboę rařytas Kęstas drauge pridętas buwęs.

— Ulyęzioę Bilette sustinkę wakar kokię 400 Mieseninķę Gęęelię pas wienę Mieseninķo Ruęęęęęę, kurięj, kaip sakoma buwo, wokiřka Awiena pardę-

dama tapusi. „Į Wandeni su Prusais“ pradęęo Repakęęęjantieęi ģaukti, kaip Pulkas Policijős Wryę partrauke, Maitininķtus iřřkaidęe ir daugel nu ję i Kęlejimę nugabeno.

Į Englands.

Londonę, 16. Aprili. Szio Ryt mecio Łaikraęęęi sawo Pasigerejimo apie Kalę naujoęo wokiřkęto Reichę kancelerio iřtara. Łaikraętis „Standard“ iřguldo Reichękancelerio iřřtaramus kaip twirtę Pasilikimę prie Pakajaus Polytikős. Wiena kęta Geitunga węl sakę, kad Kalbős miernasis Balsas tam Łeęęęęi Kuimős dędęę, kad iř wisi imant Bismarķio Polytika palaitomę busenti.

Į Masfolijős.

Petersburķhj, 15. Aprili. Wiena Geitungai Miestę Jassy yra iř Petersburķio rařoma, kad Grosřirķts Konstantyns deley wienős nu jo sustatytdę ant Maitę kufinancęios Dainős i Kęlejimę iřodintas tapes. Grosřirķts Konstantyns Mikolajewiķ, sęnesnyřis gul jau per ilgę Gęęę ant sunkiős Ligős Patalo, kadangi jis atkartinat nu Stabo iřtiktas tape; jis todel nega buti tasai, kursori anę Dainę yra sustatę, bet tųmi bene jo Sunus Konstantyns mislytas bus, kursori 22. Augustę 1858 yra gimęs.

— 16. Aprili Ciecoriřkasis Dwarę yra wakar i Gatyndős Paloczę pasidawęs.

— Ant Regierungős Paliepimo yra wokiřkęj Teatere Myřawős Miestę ant wisados uędrausta, kadangi ji sawo Dawadę wienat Wokietiemę ant Gerę buwusi pasidariusi.

— 17. Aprili. Łaikraętis „Journal de St. Petersburg“ minawoja, kad tuleropos swetimos Geitungos Masfoliję ant iřkados netikras Žines iřmislyjancęios ir iřplatinancęios, jeib atwirusę Dalķuse Repakęęę iřpromyti, utah minętas Łaikraętis ir węl wisatas Geitungas pagira, kursori tokiemę Beikalams prięęais stojancęios.

— Wiena engliřka Geitunga buwo pirm kelię Dienę ta Zine pargabenuęi, kad Gatyndős Paloczėje Plaiřnimo Priprowos atrastos tapustos, koki aiškowisam per Pramanymę iřřtode. Kaip pirma kad surokęta buwo, yra Mastolię Ciecorus ten uęwakar iřkeliawęs. Szęcion węęiamo Ciecorus paslutiniöse Redęęe atwiray be jokię Sargębęs Padabojimo, Kartais podraugę su Ciecoręne atwirame Węęime per Šmonię pilnas Ulyęcias.

Kronstadt, 16. Aprili. Szęndien pirm Pętę cionęj Szęporęęęę węl prasęidęęę.

Is Portugalo.

Prusū Princas Endrikis yra wakar
Nebelidienėj) pas Lissabon nu Sziepio
ant Krantōs užstojęs ir tūjau su We-
timu i karaliskaji Paloczū pasidawes,
kur jis nu Karalaus Dom Karlos su-
lauktas tape. Po trumpo Gzešo waziamo

Karalus bey Princas atwirame Wezime
per Miestą ant Pasziurejimo wieno
Arkliū Lenktynbegimo.

Is Afrikos.

Gmins Pasa yra i Wokiecziū
Szlužmą istojęs; dabar jis jau per

Gendrol-Guvernieraq wisōs rytiniōsēs
wolikfōsēs Afrikōs pramintas esās. — Nu
Afrikōs Apkeliautojo Peters, kursai jau
ilgą Gzēsą per negywą laikomas buwo,
yra wiena 16. Januaryju rasyta Gro-
mata is Rapte-Ramassia i Sanstbar
parejusi.

Apfakymai.

**Dantu Darbawiete
nu M. Karpes.**

Kunstklas Dantis, Blombie-
wimus Dantu Bertaisymus.
Tilžeje,
Kazernōs Ulyczioj Nr. 23.
Nepasiturenczius
ritimu as kasdien, tik Nebeldie-
je ne, nu Zegoriaus 8 iki 9
pymetj.

Benno Mey,

Dantu Diekorius,
Tilžeje, Goldschmiedestraße 9,
ant Kampo Wasserstraße.
Kunstikla Dantu nu 3 Mt.,
Pripylimu jau nu 2 Mt.
Kas pagedo 3 Stundase pa-
taisoma.

Kas

Kosuli, Kaslo - Uzkibima,
Kanku, Atsidusejima, Skau-
kijima Kasle, Kaslo-Gle-
ses i. t. t. tur, tam yra
Kosulio-Neprietelis
Kausa Brieprowa.
Pleczose po 50 Pf. bey 1 M.
Kauat tikray gaunamas prie
Albert Lippfe,
Tilžeje, Aukstiojoj Ulyczioj 59.

Lielarstwa, wadinama
Spranger **Magentropfen,**
Alba tujan prie Widuria Re-
liā bey Krampio, Wymōs,
alwōs Skaudējimo, Pilwo-
Kaudējimo, Widuria Aukstumo
pikto Atsidusejimo, Apswai-
mo bey Kranjo Pagedimo.
Kieš sunku Widuriawima yra
labay gera Priprowa, kuri
reitay ir be Skaudējimo leng-
kus Widurius padaro, o ir
ora Walghmo padidina.
Gaunama Tilžeje Aptēsoje,
Krausia Wieta S. Wāster'io
Uloje Aptēsoje, Pleczōje po
Pf. ir 80 Pf.

Mano Knugā-Drufawoneje yra sekancijos Knugos
drufawojamos ir gaunamos:
Lietuwiskoj Kalboje:
Kasdieniskos Ranku-Knugos geroje ir pistose Dienose
kuroje yra: Paraginimai, Maldos ir Giesmes 1. Swei-
kiems, 2. Smūtkiems, 3. Ligonims, 4. Mirstantiems
Raip ir „Kalbesei, Dusaujimai ir Maldeles, Mirstan-
tiems pasitaiti. Podraug Apdumojimai ir Maldos ant
Szwenczu. Su Karo, Brangybēs, Māro: ir Patājus
Maldoms, ir su kasdieniskoms Maldu-Knygelems. Pa-
linkminimo: ir Algawinimo - Maldoms ir Giesmēs
Neszejoms, Pagindancjoms, Szepaunintems ir Newaisin-
goms. Nū Jono Pridriko Szarkio.
Dr. Mertino Luterans mazašis Katgismas,
trumpay isguldytas. Is wokifkōs Kalbōs lietuwiskay
perstatytis per C. W. D. Slogau, Tilžės Wystupą.
Rasymas wieno kelaujencio Jydo. Is Se-
nowēs Gzeše, Metē 83 po Uzgimimo Jezaus Kristaus
Dešimtas Susikalbejimas apie Birmparagawimā
amžinōs Gywatōs.
Erheju du. Paweikšlas pagal Diewo Jodi wisiems
Krikščioniems ant nobajno Apdumojimo. Is wokifkōs
Kalbōs perwerstas nu Jurgio Mēškateczo.
Naujas pageriptas Mofšlas Puntius daryti,
kursai nu daug žmonū swiete ešancziujū garbinams
yra. Prekia 10 Peningū.
Pamokinimas apie Malda. Is wokifkōs Kalbōs
i lietuwiskaje perstatytas per K. Keiš, Kunigą.
Rusidawimas Kentejimo ir Mirimo musū Pono ir
Išganytojo Jezaus Kristaus pagal Ewangeliškā Mat-
teošy tykoj' Pēnyczioj' pasitaitytinas.
Keleiwjo Jodis apie tris Kallejimus Powilo.
Išganytojo Tuzgenimas prie žmonū Szirdžū.
Wiešpatis ateis Dangaus Debesyse, su didē Szlome
ir Race swieta sudyti, ir wisi šwenti Angielai ateis
tada su jūmi.
Szendien! Wiernas ir labay reitalingas Paraginimas,
wisa sawo Gywalties Gzēsą ant tikros krikščoniškōs
Nobaznystes wertai wartoti.
Gze tik ešam ežesikšlay, Wet ten busim amžinay.
Szirdingi Apdumojimai is to Rusidawimo apie Ba-
goczū ir apie waringajū Bozory. 24 Seiten Duodez
Miernyštes Zeguone isguldyta per piktus Paselimus
Remiernyštēs. 20 Seiten Duodez.
Aš ne turu Gzešo. 20 Seiten Duodez.
Melbzjams, dar Syki staityk! 12 Seiten Duodez.
Ar tu esi gatatas? Klausimas naujam Mētui ir ko-
nam Gzesui. Nū J. C. Kyle. 10 Seiten Duodez.
Išgelbejims is didžos Priegādōs. 10 Seiten Duodez.
Ber wēlay! Dejawimo Balsai Pēloje per wēlay pa-
budusio Griekintino. 8 Seiten Duodez.
Sugryžims pas Tēwā. 8 Seiten Duodez.
Susikalbejims prie Stālo. 8 Seiten Duodez.
Du Keltū ir ju Galai. 8 Seiten Duodez.
Jezus Griekintu Prietelis. Nū wrausiojo Kon-
fistoriataro Teodoro Kardelo Jurgio Woltersdorpo.
8 Seiten Duodez.
Alleluja! Pagal Jodyus 148. ir 150. Psalmō. 8 Sei-
ten Duodez.
Tilžej'. J. Reylenderio ir Sunus.

Wiskas pigey, pigey, pigey!

prie
Johann Kohnert,
Tilžeje,
prie Kampo Patuzēs-bey Aukstōsēs
Ulyczōs Nr. 9, Lietuwinkā
Bajnyczei kersay priekals.
2 Maku placzio Wina = Gijōs
Buckskingto jau nu 1 M.
75 Pf. uz Masā prasidedant
(storaš Taworas).
Wiskas pigey, pigey, pigey!

Plytas,
Stogo Czerpjas (Dakpanes),
Stogo Wirhaus Dakpanes
ant Ištuntimo Pawasario Gzesni,
frankterūtay nu Krantōs Jurōs-
Remuno-, Šiljōs-, Rusnēs bey
Jēgēs-Upēs pristulo ant greitaus
Prisuntimo ir pigiōs Prekes.

Ernst Schwenner,
Tilžeje, Wokiec. Ulycz. Nr. 61,
Lielarstwa, wadinama

Plumpas
(Szulinius).

Ulyczōs-, Kiemo-, Stal-
dzio- bey Kelnorēs-Plum-
pas su špyzine Nura, Wiskas
ant Bartojimo gatawa, teipjau
ir labay sauney dirbančes
Sriūtū = Plumpas bey
Sriūtū-Išdalytojus
gawau patlab is geriausia Wo-
kietijōs Fabrikā ir prisulau-
tases Priemolei atsirandant

Carl Manleitner,
Tilžeje.
Primin.: Czepat Iywātōs
Molio-Nuros wisokeropuse
Platumse bey Igiuse ant Wan-
dens-Nuleidimū i. t. t.

Jono Pridriko Szar-
kio „Kasdieniskos Ranku-
Knugos“ is wokifkōs Kalbōs
i lietuwiskā Kalbā nu Mokytojo
Jurgio Mēškateczo perwerstos,
kuriose Nymeczio ir Wakaro Mal-
dōs ant kožnōs Dienōs per wisā
Nebelę yra, ir nobajni Paragini-
mai, Maldos bey Giesmes ant
wisā ewangeliškā Szwenciū ir ant
wisokā Gzēsā ir Pasilaitimā žmo-
giskō Gywalties, Sweikatoj', Si-
goj' ir Smeritje, — yra isdruka-
wotos ir prie manēs kaip ir
wisū Lietuwōs Knugininkā pirkti
gaunamos.
J. Reylenderis bey Sunus

**Wisu-
pigiansey**
ir geriansey yra
wisoleropi
Galanterijos bey
majū Dalykū
Tavorai
perlamai prie
M. Hakelberg,
Liljėje,
Wandens-Ulyczoj
Nr. 28.

10 Kiebsilkiu
už 10 Peningū
prisiulo **S. Brzostka,**
Liljėje.

**Bybeles,
Testamentus,
Giesmiu-Knygas**
(wokiskas bey lietuwickas)
wisofuise trisimuse
prisiulo
Popieriaus-Kupczyfte
nu

M. Beister,
Liljėje.
Wokiecz. Ulycz. Nr. 50.

Dr. Spranger'sche
Heilsalbe,
atima Karsti bey Skandėjima
wisoms Ronoms bey Skandul-
liems ir prawaro tolesni Pas-
piktinima, istrauka wisus Pulius
be Pjowimo, isghdo trumpame
Gese kielwieca Rong, kaip antay:
piktus Pirktus, wisofkus ir pase-
nustus Skandulius, kaip antay
prie Kojū, nuhalusius Sanarins,
piska Krutine. Prie Kallio-
Skandėjima, Durimo bey Ru-
garods Durimo, Spandimo, Ple-
himo ji tanke Palengwinimo
dada.

Gaunama Liljėje Aptekose
wyrtausia Wieta G. Wächter'io
jiltoje Aptekose, Deželėsepo 50 Pf.

Uš fetu sawo
Gruntstufi
Barzunuse po Nr. 42, is
42 Murgū Dirwods Gemės pasi-
daranti, podraug su Piewoms, is
walnods Wales pardūti.
Pirkėjai gal wisuczės prie
manės malbūtiš.

M. Millat.

**Dro. Fernest'o
Gywasies Essencas.**
Wyrtausia Pardawimo Wieta: G. Lüd
Mieste Colberg.
**Titra
Pagalba** prieš wisas is negero Sutrowhjimo i. t. t.
Kraujo-Rykū-Trilbinimo pareinanczes Ligas,
kaip antay:
Widuriū Krampi, Widuriū Skandėjima, Glemes, Walgio-
Renorejima, Wemima, pagedusius Widurius, Sufistikjima,
Galwods Skandėjima, Udods Neczhtuma, Mehlunge, Trau-
kima i. t. t. Rej joki Pasleptinū Briprowa, kadangi ant
Pleczdōs użrašyta stow, kas joje randasi.
Per ilgus Metus iewestas; Tuffstanczei Attestū bey Prisiwa-
zinimū atliudyja gerą Maczysima.
**Wienat tikras su wiršny matomaje Sargybės
Marke! Preke už Płeczka 50 Pf., 1 Mk. bey
1 Mk. 50 Pf.**
Gaunamas Liljėje prie Aptekoraus Böhmer, Heinrichs-
waldej (Gastfue), Kaufenuse, Rusnėje bey Melau-
tuse Aptekoj.

**Hamburg-Amerikoniszka
Paku-Nugabenimo-Akciju-Draugyste**
Express-
Pustdampsziepiu Begimas
nu **Hamburkio iki New-Yorko**
prie Southampton pribegama.
Begimas per Swietjures patenka
kokes **7 Dienas.**
Priegtam wis dawadingai ir kaip paprasta su
Pusto-Dampsziepimis gali kelianti tarp
Havre-Newyork. Hamburg-Westindien.
Stettin-Newyork. Hamburg-Havanna.
Hamburg-Baltimore. Hamburg-Mexico.
Keleiwjai, kurie Maskolijoj gimę, tur kreiptis pas J. Bouvain,
Eydtkunus bei J. Abelmann, Klaipedoj kurie Agentai yra su Pawe-
lyjimu nu Waldzios. [Nr. 557.]

Ant wiso Swieto pagirtas nū Uredit megintasi
**Ringelhardt = Glöckneriskasis
Ronu- bey Gydimu-Plosteris*)**
isghdo wisas Putmenius, Gumbus, Dederwenes, Ronū Karsti,
surg Bėgima, Wezilges, Kaulū Puvima, piktus Pirktus,
Szalcio Gumbus, Ronas is Sufideginimo, Wistakius,
Išsimusima, Skilwio Resweikuma, Kaulige, Gelimus ir t. t.
greitai ir nūgrunczei.
*) Su Sargybės Marke ~~Ant~~ Deželėta gaunamas po
50 Pf. (podraug su Wartosimo Pamokinimu) daugiausose
Aptekose, kaip antay: jaltosoje Aptekoj Pono G. Böhmer,
Liljėje bey wisofe kitose Aptekose; Aptekoj Pono R. Kauff-
mann, Münchendorffstrasse 11, prie G. Kahle, Altkädt.
Langgasse 74, Volkmar, Bergplatz 2 bey wisa Aptekiū Kara-
liaucziuje; H. Lehmann, Katheziuse; R. Groppler, Piliawoj;
kaip ir is Aptekiū Mieste Allenstein, Bartenstein, Fischhausen,
Gumbinnen, Dyrutės, Kaufenū, Kraupiskū, Labgawods, Letca,
Melautiū, Klaipedōs, Piltainės, Prėkulės, Ragainės, Rusnės,
Skaisgirū, Sztalupenū, Jilia, Teplawods, Weluwods i. t. t.
Gydimu-Atliudymai tenay yra parodomū. Primin. Reif geray
ant wiršny stowenczids Szutcmartės padaboti.

Nachweisungen
zu den
Bau-Unfall-Anzeigen
sind zu haben in der
Rehländer'schen Buchdruckerei.
Sechzig Kirchenlieder
für die Schule.
Borräthig bei
J. Rehländer & Sohn.

Matruju Szluwos Knygos
yra gaunamos prie
J. Rehländerio bey Sunan
300 Markiu
Atlyginimo
Pries Piosenintą Endri
Ballandi is Minekta, Szil-
karcziamōs Kreizo yra nu Pon
Pajėskojimo-Sudzios prie Karali-
kofes Landgeriktes czionay A-
kallimo-P. Iieptinas dēley Aprab-
wojimo isleistas. Ant Ballandy
Sugawimo ir Zgabenimo i Sz-
dzios Kalėjima czionay yra
Pono Regierungōs - Prėziden-
Gumbinėj 300 Markiu Atlyginim-
iskatyti, koltai pitami atwir-
ant žinojimo apsakoma tampa.
Endrikis Ballandys yra 6. Apr
1856 gimęs, ewangeliskās Wier-
5 Pėdū 3 Coliā didis, tur ta-
geltus Plaukus, geltus Atiā W-
pius, mēltinas Atis, slylingū Pawid-
ir prie Pilmo jis bene dar nu wis
Pajėdimo pasidartuse Rumbū tur
Wisi tie, kurie nu Balland
Užflaitymo tą gauna žinoti, s-
paprastai, tūjau artinėjusui s-
licijōs Ureditinai arba Aprab-
Pasiraštusiamjam žlug dūti.
I. J. 39/90. —
Klaipedoj, 15. Aprili 18
Pirmasis Sztoztanwalts

Parjandymai
ant wieno Meto wartojam
Piewū, Gols- bey Kraifo-W-
mūsū Walsczjuje ant 1890 nuš
Osterobės Karcziamoj Seld-
fust, kas Syti nu Bėgorau-
pirm Pėta prasidedant, buten
**I. wienmetiniū Piewo
Seredoj, 4. Junhju p.**
Sargybės-Walsczjems Rōnig-
bey Laufwargen;
Ketwergo, 5. Junhju p.
wisoms Piewoms Szetrikū
gybės Walscziaus;
Pėtnyczioj, 6. Junhju p.
Sargybės Walsczjems Neu-
bey Marienbruch;
**II. wienmetiniū 3ol
Parceliū:**
Ketwerge, 12. Junhju p.
Sargybės-Walsczjems Rōnig-
Laufwargen, Neugilge;
Subatoj, 14. Junhju p.
Sargybės-Walsczjems Szept-
bey Marienbruch;
**III. wienmetiniū Kra
Parceliū:**
Panedēlyj, 4. Augusta p.
Sargybės-Walsczjems Rōnig-
Laufwargen, Neugilge;
Utarninke, 5. Augusta p.
Sargybės-Walsczjems Szept-
bey Marienbruch.
Nasi dar kaip neperfam-
pasilikusioses Piewos bus
Nru. II. bey III. minėtuse-
mynuse isfulomos.
Užmokėjimas Randōs P-
tur tūjau Termyne nušdūti.
Oberfirsterija Remonten,
20. Aprili
Oberfirsteris.

Pridetka prie № 17 „Tilzes Keleiojo.“

Tilžėje, 25. Aprili 1890.

Įsietuodis bey abiejų Prūsų Provincijų.

Szilokarcziamoj, 13. Aprili. Kraujo-
Apnūdytmas labay dymnu Budu cizonay
prie wiendōs senesniōs Žiuponēs nusidawē.
Jis buvo toles Binteles, su kurtomis is
Kromo pietas Paks Delmono Stepeteliū
aprietas burwo, prie Marškinū Krašto ant
Aprietimo wartojusi. Per Kuno-Prasaitę
raudonasis Barwas ant Kuno parėjo ir
cizonay potam maji raudoni Skaudululai
matomi buvo. Kleforus toktai ismydēs tājau
numane, is kokiōs Priejasties ta Liga buvo
aistradusi.

Szilokarcziamoj, 16. Aprili. Musa
Rampe dar wis tas Baprotis ponawoja, kad
jauni Wyrai bey Mergos Welykū Gžese ant
Szubawimo susieina. Antrojoj Welykū
Szwentėj Szluzaininke Edwike Walczike is
Kuforalcziū is Szubynēs labay aukštay žemyn
nuwirtho, palujo abidwi Roji ir turėjo i
Karaliaucju ant Gydimo buti nugabenama.

Szakunuse, 13. Aprili. Szendien tape
Pons Kunigs Ebel per Pong Wykupa Dloff
is Werbainēs Pribuwime wisā šio Kreizo
Kunigū kaip Dusia Kupintojis Szakuna
Paraplijōs i jo Urėdę iwestas. Baznyczjota
bey didi Daugybē ant Diewo Szluzimōs susi-
ėjusiū žmonū musū ispuštioj Baznyczjoi susieje
buwo.

Szendien anstiy atrado Karcziumeninēs
Bedarfs is Sakuneliū, kaip jis i sawo Szintę
iskojo, sawo Loddēs Kase, kurioj pirma kofie
40 Markē Mikelio- bey Wario-Piningū radosi.
powisam istupintę. Priegtam Wagis, kursai
per Langę i Widu ikūpēs buwo, šale tū
Piningū dar 6 Stryputes Cigarū su sawimi
drauge paemēs yra. Szandarui R. is šicjon
pasiseke, Wagi surasti; tasai nekursai Dar-
bininēs Petarus is Barzdēnū buwo. Ap-
wogtamjam wisi Piningai bey pawogtas
6 Stryputes Cigarū atgalūdamos galėjo
buti. Petarus su Piningū Peršaltymu
Darbo turėjo, kaip Szandars ji uztropyjo.
Wagis buwo Piningus wiename Stepete ant
wiendōs apwerdōs Wanēs sawo Stuboj is-
skratēs, kaip Szandars su Kiemo Szaltijumi
i Widu iskojo, ir jis dabar dar tikt itel Gžeso
berado, Piningus su Stepetu aplloti ir patš
su sawo Weidu bey suimoms Rantoms ant
tūjā wiršuy gultis. Drauge esanczjoi
Wagis Motyna melde Ifojancajus, kad jās
Sunu, kursai i Baznyczjā norēs eiti, netrik-
dintu, nēs jis dabar Tėwemusā besimeldgās
ir ant Mikidōs prisigatawijgās. Ant šio
Maldawimo ale nebuwo padabojama ir Szan-
dars Malda Rnygā Wietoj ant Wanēs
Dugno pawogtūšius Piningus isfleistus atrado.

Ystruti, 14. Aprili. Praėjusji Ket-
wergę ant Szastjōs tarp Aulowēnā bey
Ystrutis wiens Regillukis atsitiko, prie kurio
wiens žmogus ant Wietōs sawo Galę rado.
Sicjon bey wisoj Apygardėj daug pajysta-
maks Kupczelninēs Seydler is Landsberktio
prie Wariēs parwajawo nu Skalsgiriū
Turgaus su Riakulimis ir buwo tarp Aulo-
wēnā bey Ystrutis ant Wejimo uzmiļgēs.
Pas Kefelšitā Riemę jis nu sawo kofiu du
Weteriu aukštiojo Softo žemyn nupūle ir
ant Wietōs negyws pasliko.

Karcstlige pasimire pirm kofiu 3 Ne-
dēliū Darbininēs Lobernūs, o praėjusji Ket-
wergę ir jo Pati. Jūdu labay warginguse
Paslaltymuse gyweno ir wienę Kudiki, pus-
antrę Metę senę, atgal paliko.

Ystruti, 15. Aprili. Wiens trudnas
Asitiktinas Namuse wienu Gaspadoraus pas
Sodēnus cizonay wisur Apgailėjimę ispro-
wyjo. Pati to Gaspadoraus buwo Walau-
domis Umuse suklybusi ir turėjo astrey
apdabojama buti, kadangi ji tankej Rusima-
nymę prapuldyti liūbėjo. Pirm keliū Dienā
tas Gaspadorus iskeliamēs buwo ir tikt
wēlay Ramon teparėjo, Pacjids ale tada
nebrado. Klefo Gero nepamistydams jis
Namiskius pažadino ir klause, kur Pati diu-
gusi. Jam ant to atsilkepiama buwo, kad ji
jau labay anstiy i Mlegojimo Stubę ejusi
ir sakusi, kad i Patalę pasidūti norenti.
Wisur dabar josēs tikt wēlay Naktis Laife
jēstoma buwo. Sekantji Rytmeti Gasp-
doraus Sunus ant Lauko isėjo ir sawo Mo-
tynų wienoj su Wandeniu papildytoj Skylėj,
tikt mentay teapirėdijuse, negywo atrado.
Ji bene teipjau Umā Suklydime cizonay sawo
Smerties jēstojusi bus.

Pilkainėj, 13. Aprili. Ir šicjon dar
žmones tų Baproti tur, Welykū Gžese tūmi
pasilustawoti, kad jie ant Szubawimo susieina,
nors pirma prieš tay ypaitiški Uzdraudimai
isleisti buwo. Kieme U. 15 Metū senasis
Gaspadoraus Sunus is Szubynēs žemyn
nupuldams Sauskauli pasiseide, wiens Berns
Smagintū Sukratymę gawo, abudu dabar
labay sunkej serga. — Jieme Sēla wisur
labay grajey perziemawojusi yra ir dabar prie
gerosēs Pagabēs bey pilusojo Shtaus teip
šauney šow, kaip toktai tikt reitay Aprilio
Mēnesj i'efame matę. Ir wasarine Sēla
jau wisur stropjey pritašoma yra, kadangi
Laukū Arimas, kursai jau Merco Mēnesj
prafidėjo, lengwey atliektamas yra. — Musā
Rampe prie Arliū wisokios sunkios Uždandēs
pasirode, kurtā dēley jau tulasis Arklis
pakritęs yra.

Gydkunuse, 13. Aprili. Aukščiausioji
kritšcioniskioji Szwente yra Maskolijoj Pri-
skelimo Szwente, šlownosēs šwentosēs We-
lytos. Po ilgojo ir astrijojo Pastininkawimo-
Gžeso, kuriame Walgymas Miesōs bey su
Swiestu pritašitū Walgiū, kaip ir wisoktiā
sunkesniū Gėrimū Warietimas uždraustas yra,
pirmojoj Welykū Szwentėj Pastininkawimas
pasiklause ir kojnas Maskolus Szwencjū
Laife su Pasigerėjimu wēl to ragauti gal, ko
jis jau teip ilgay nusipratines buwo, butent
ypaitiskay ir Wuttkio (Sznaps). Kaip wafar
temti pradėjo, buwo wisur matoma, kaip
Szwentēs Rubais apfirėdę Wyrai bey Moteres
i swiesey apswiektosej gryškay-katalikiskajē
Baznyczjā trauke, kuri wisus tus didžiūšius
Pulkus sawjje patalpinti negalėjo, teip kad
wēlay Barėjusiej prie Durū lauke pasilikti
turėjo. Baznyczja wisā iki i aukštajē apwa-
leję Stogo Kulimę su žibanziomis žwakimis
pakwiešta buwo. Daugel nu Atėjusjū buwo
jau ir Walgiū bey Gėrimū drauge atšgabēng,
kurie astrey apdabojami buwo, itkol Widur-
nalczjo Abyna prafidėjo. Stalai šen ir ten
buwo pasitatti ir wisur lauke Welykū žwa-
keles kaip kofie žibantis Wabalai Naktis

Tamsuj šwitėjo. Dar Wikas šwelny
tyka yra, pamajelum nu barzdota Lupa Maldos
šnibšdamos tampa, šicjon ir tēnay klupoja
tikentėj Maskolei pas grajausej ispuštusius
Szwentuj Abrozus, isšilgusios Alys ant
bagotingay apauksintujū Durū Baznyczjōs
Wisuwenczjauštosēs nužwelga, uż kurtā Urėdę
pilnawojantjūšis gryškay-katalikiskasis Kunigs
(Pope) pas Išganytojo Abrozę klupo, dar
wienę Aklis Mirksni — Žegorus pradeda
dwylika musti — ir štay, kaip koks Dymis
dabar nusidūda, Durys nu Wisuwenczjau-
štosēs atšwera. Kristus, kaip jis ant Ašwū
Kalno klupoja, yra jo aukštame Pawidale
Tikentiesiems rodomas ir kūne su Perkuno
Balsu apšato aukštains ir bagotingausej is-
kutais Rubais apfirėdijusis Kunigs:
„Kristus yra prisikėlęs, je, is Tiesōs, jis yra
prisikėlęs!“ Nylaudami wisi Nūbajusiej tam
pritara, Kanūliū Griowimai pastamba ir
Linskmybe bey tikras širdingas Džiangsmas
i wisā Szirdis itraukia. Wiens antrę ap-
stikabina ir pabuczjūja, neį joku Budu ant
Personōs Stono nepadabodams ir wis wiens
štam prišautia: „Kristus yra prisikėlęs, je,
is Tiesōs, jis yra prisikėlęs.“ Wisi dabar
pas teip wadinamajū šwentajū Kapę nutrauka,
tēnay pasiklaupja, meldjasi ir tada Linskmybēs
Szwente prasideda, prie kurtōs walgoma ir
gerama ir teipo uż ilgaji Pastininkawimę at-
šlyginama tampa. Teipo linskmay pirmoji
Welykū Naktis pračina. Pirm Pētū pirmosēs
Szwentēs bey per wisas Welykū Szwentes
yra wisuse Namuse pagal kojnojo Paslaltymus
daugiaus arba menkiaus bagotingi Welykū
Stalai aplloti, prie kurtā kojnasis mylmas Swe-
tyš yra. Maskolū Meilingumas prieš Swezcjū
tada grajiausiu Budu pasirodo ir neį wiens,
nors jis ir Ubagō butu, niera be Apdowa-
nojimo nu Namū Durū paleidžiamas. Ant
kojno Stalo yra ketay wirti Klausēi randami
ir kojnasis, kursai ant Apšlankymo ateina,
ir sawo Palaimēs Welyjimus istara, walgo
su Namū Gaspadinē wienę Dalę Klaušio,
su Gaspadoriu ale Swetyš Stiflę Wyno
arba Sznapsō gera. Kojnas yra bagotin-
gausej ir melingausej pawietojamas ir kaip
grajiausioji Dowana yra imama ir dūdama
Pabuczjawimas ant Burndōs bey Skrosto; nēs
Kristus yra wisus žmonius Broleis padargēs
ir wisiems Ewangeliję nu Artimo Meilēs
apsafēs.

Lyd, 11. Aprili. Praėjusji Serebōs
Wafarę tape cizonay dwi Personi (wiens
Naslys ir wiens Naslė), kurludu ant Dirwōs
dirbo ir Seiknerin Butelj Welertā Mistro
S. šale Miesto gyweno, negywu atrastu.
Dar Wafare pirmosēs Szwentēs abudu Dar-
bininku prie sawo Pono, Welerto S., prie
Wafarēnēs buwo. Nu ano Gžeso judu ne-
biuwo matomu. Praėjusji Serebōs Wafarę
Pons S. i sawo Seikneriū Butę nuėjo, jeib
su sawo Darbininkais kelis Gaspadorystēs
Darbus apšnekėtu. S. anidwi Personi ant
Dirwōs nerabō; prie Buteluso prėjēs jis pro
Langę žiurėjo ir abudu Lowoj begulencju
pamate, jam teip pasirode, kaip kad judu
miegtancjū. Po kofia 3 Abynū jis jūdu
wēl tokiame pacjame Paslaltyme atrado ir
jam toktay dymnay pasirode. Kadangi Durys
užrašutos buwo, jis galausej pro Langę

i Wibu isigawo ir dabar iswybo, kad abudu negywu buwo. Tājau Pons S. apie tay Policijei žing dawe ir dar iq pati Watarq Pons Pirmasis Sztokanwalts bey Seriktis Romitions ir Bieforei i anq Butq nužio. Tėnay tape prie Pajėstojimo israfta, kad Smerties Priejastini Angliā Twalkai bey Smiernas Brangwyno Serimas buwo pastojė. Prie Pasdawimo i Patalq anudu žmogu bene pirma Kafali isfurenusiu ir ant priegadingujā Angliā Twalkā ne gana bus pada- bojusiu, teip tie nādingieji Twalkai judu Miego apwaltojo ir judu nujamino. Abudu Lawonu buwo dėley pasutniose Dienose buwusiojo siltojo Dro jau pagesti prasidėjusiu ir todėl mislyjama, kad tas Regiluktis jau antrajė Szwentę bus nusidawes.

Karaliauczujė, 15. Aprili. Dėley labay aukstujā Prektā uż Maisto-Dalykus praėjusame Rudenyj yra karališkioji Wyriau- sybe rytinio Gelskelio wisiems sawo Darbi- untkams Alga su 10 Pf. ant Dienos padibi- nusiu. Dabar ši Apsakymq isleido, kad siltas Algdas Padibinimas ir tollaus paslittes, itkol Maisto Dalykai wėl ant paprastujā miernujā Prektā busentis parėjė.

Nu kurbiskujā Ropā, 11. Aprili. Kaip jinoma wandrakancijoses Ropā Smittys su kojnu Metu wis tollaus ant Mariā linkay passiverja ir pagal darytāsius Aprofawimus i tollus 200 iki 500 Metā wisos Mares teip labay nu Smiltzijā pripustytos turėtu buti, kad Szjporyste pasliantu, sey ne jau Gzėsu pries anq Tolytraukimq dirbama butu. Regierunga jau per Metus uż tay dirba, kad Smiltzijā Ropos butu użlaikomos, o ir ši Metq tie Darbai su didju Stropumu is naujo prasidės. Dabar is karališkujā Giritā Szjloracziamos Kreizo didi Szmotai pusiniā Zagarū i Szjloracziamq gabenami yra, is fur ite Wandens Keliu tollaus i Kofite nugabenami taps, fur Priegada jau didziausi yra. Tėnay tie pusinei Zagarai Kryzeis ant Smiltzijā Lauka idadomi tampa, jeib Smiltzijā Bėlimas tūmi użlaikomas butu; i Kryzijā Tarpus ale potam Smiltzijā Žoles bey jaunos Pūšes sodinamos tampa.

Wartenstein, 11. Aprili. Per neda- botingq Apšėjimq su Szowimo-Ginklais yra wėl grajus žmogaus Gywastis i Aptera pūšes. Gaspadorus M. Kleme Zehsen norėjo siose Dienose ant Warnā kauti, kurtos ale, taip jis i sawo Gywenimq istojo, jeib Puczq atsigabentu, jau palinpalekufios buwo. Jis dabar lodūtaję Puczq prie Twordos pastates salta paėjo. Tājau po jo parėjo Piemā, paėme iq Puczq ir pradėjo mlertpi. Su tais Žodzeis: „Aš saunu!“ jis ant wiendės Szlujaunintės, kuri su žūmi stukawojo, Puczq mlertpi ir Szwi paleido; tasai Mergaitėi tiesog i Szirdi troppjo.

Prisaiķintujū Sudzia Tilžeje
14. Aprili šime Mete antroju Partu po Wėdimu Landgeriktis Direkterio Wittto pra- sidėjo. Pirmojj Dienoj buwo Maluno Apiurėtojis Albert Bartel is Klippen-Rōdhsen jinomay darytās neteisios Priesėgās kaltinamas, per kaltq israftas ir ant 2 Metā 6 Mėnesiā Cuktujės bey 3 Metā Garbės Prapuldymo nusudytas.

[Antrojoj Dienoj] turėjo Browa pries Agentq Friedrich Pieper is Kaufēnā bey Plytā Degtoj Endrich Spilgi is Herzfelde dėley neteisios Priesėgās apšiktoti ir litam Sytiui palektama buti, kabangi dar keltā Bludeninkā Stellawimas priewalingas isfirode.

[Treciojoj Dienoj] Bioseninks Mits Brojelis bey tojo Pati Abuse is Bittent- Uzbicziā dėley Palusnimo ant neteisios Prie- sėgos kaltinamu buwo, jādū ale is Prowdės walnu isėjo, Berns Gustav Wolff is Bittent- Uzbicziā neteisios Priesėgās kaltis israftas ir ant 3 Metā Cuktujės bey 4 Metā Garbės Prapuldymo nusudytas tape.

[Ketwirojoj Dienoj] is Bradzids Darbininks Kristions Schütte is Obolin dėley neteisios Priesėgās ant 2 Metā Cuktujės ir 3 Metā Garbės Prapuldymo nusudytas, potam Bioseninks Willums Boigts is majusā Moicwėczziā dėley sunkaus Nusidėjimo, per netikrā Raštā Darymq ispromyto bey dėley bandyto Apgawimo ant 7 Mėnesiā Kalėjimo ir wieno Meto Garbės Prapuldymo pafora- wotas tape.

[Penktjoj Dienoj] tape dėley neteisios Priesėgās bey dėley Palusnimo ant tošes mastolisfakis Padons Gaspadorus Kaspars Stumbras is Papušynā ant 2 Metā 6 Mė- nesiā Cuktujės bey 3 Metā Garbės Prapul- dymo, o Gaspadorus Kurbelis Daugarts is Aleksā ant 3 Metā Cuktujės ir 4 Metā Garbės Prapuldymo nusudytu.

Szwieziausioses Zines.
Bremen, 22. Aprili. Prie grun- tinio Almens Dejimo Ciecoraus-Wilumo- Paminklui sake Ciecorus prie Kugio- Muzimū: „Nabastininkui ant Paminklo, Gywiešems ant Atstminimo, pareisen- cijosioms Giminiems ant Pasfuy-Sto- rawojimo.“ Prie Szwentės Gzėsnies Rotujės Swėtlyczioj atšliepe Ciecorus ant Burgemistro Škalbinimo, uż Priė- mimq firdingay pasidėlawodams; kas ant jo pareinq, tay jis uż tay rupysės, kad Bremū Miestas netrikdinamay to- liaus tarpti galesės po Bakajaus zeg- nonę, kuri jis Wistq pridedams islaidyti norys. Ciecorus ant Žėgoraus 4½ i Bremerhaven iskeliatwo, fur teipjau fir- dingas Priėmimas nusidawe.

Turgaus Preke
nū 19. Aprili 1890.

	Tilžeje		Klaipėdoj	
	M.	S.	M.	S.
Kwėczei	925	950	760	8—
Rugei	780	8—	620	650
Mėzej	7—	720	440	5—
Awijos	780	810	350	380
Žirnei, balt.	850	950	8—	850
rain.	850	950	850	9—
Koputes	150	190	1—	120
Kiaurėj ant Rapdės . . .	250	—	240	—
Swiektas	—	80—90	1—	—
Kiauliena	—	60—70	—	60—70
Zautiena, geriausoji	—	40—70	—	60—75
Beržiena	—	30—60	—	40—60
Awiena	—	45—60	—	40—50
Sziens } uż Centneri	260	3—	180	220
Szandai }	—	—	180	2—
Szandai uż Rapq . . .	30	36	—	—
Sėmenei uż nauj. Szjep.	10	11	—	—
Timotai uż Centneri . . .	19	21	—	—
Krugėne, prašta } uż 2	34	—	—	—
Awijū Krūpai } Swarg	44	—	—	—
Einai uż Centneri . . .	—	—	24	—
Malqa, minksta	—	—	46	48
Malqa, kieta	—	—	48	50

Turgaus Prekes Karaliauczujė
23. Aprili.
Uż 100 Swarus Szjeno 2 Mt. 80 Pen. iki 3 Mt. 50 Pen., Szaudū 3 Mt. 50 Pen. iki 3 Mt. 75 Pen., Kwieczid 8 Mt. 70 Pen. iki 9 Mt. 60 Pen., Kugū 8 Mt. 20 Pen. iki 8 Mt. 50 Pen., didziujū Miezū 7 Mt. 40 Pen. iki 7 Mt. 80 Pen., mažujū Miezū 7 Mt. 10 Pen. iki 7 Mt. 50 Pen., Awijū 7 Mt. 30 Pen. iki 8 Mt. 10 Pen., rainū Žirni 9 Mt. 30 Pen. iki 10 Mt. 30 Pen., baltū Žirni 8 Mt. 50 Pen. iki 9 Mt. 20 Pen., uż naujaji Szė- vėli Ropuczū 1 Mt. 50 Pen. iki 2 Mt. 60 Pen., uż Swarg Zautiend 40 iki 70 Pen., Kiaulėnd 55 iki 80 Pen., Awienės 40 iki 70 Pen., Beržienės 30 iki 70 Pen., Swiesto 1 Mt. — Pen. iki 1 Mt. 30 Pen uż 15 Kiaugus — Mt. 60 Pen. iki — Mt. 80 Pen

Berlyno Prektū-Deveše.
Kublis Popieriaus - Piningūse 15. Aprili.
100 Abl. . . . . 222 Mt. 25 Pf.

Malės Pardawimo Termynai
nū 28. Aprili iki 4. Meiji 1890.
28. Aprili ant Žėg. 8: Želfterkūje (Karezijamos), Ober- firštėrijės Dingten.
28. . . . . 10: Trapėniše prie Kielau, Ober- firštėrijės Trappōnen.
29. . . . . 10: Bertelėkrug (Karezijamos), Ober- firštėrijės Wilhelmsbruch.

Anzeigen und Abonnements
für die
„Tilšiter Zeitung“
das „Tilšiter Kreisblatt“ und
den „Tilšies Kelewis“
werden angenommen bei
M. Beister,
Tilšit, Deutsche Straße Nr. 50.

Apšistėlawimai
ant
„Tilšies Kelewiwo“
uż
50 Peningius
po Bertaini Meto
dar nū wisū Ciecoriskū Pustankstaltū priimami.
„Tilšies Kelewiwo“ Redakcijone.

Handbuch
des Grundbesizes der
Provinz Westpreußen
von **H. Kühne.**
Preis 4 Mk.
gegen Einsendung des Betrages und
10 Pf. Porto nach auswärts franco.
Vorrätig in der
Reylaender'schen
Buchdruckerei.